

BIZOTTSÁG KONTRA PARLAMENT ÉS TANÁCS

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (második tanács)

2006. január 10. *

A C-178/03. sz. ügyben,

az EK 230. cikk alapján 2003. április 24-én benyújtott megsemmisítés iránti kereset tárgyában,

az **Európai Közösségek Bizottsága** (képviselik: G. zur Hausen, L. Ström van Lier és E. Righini, meghatalmazotti minőségben, kézbesítési cím: Luxembourg)

felperesnek

az **Európai Parlament** (képviselik: kezdetben C. Pennera és M. Moore, később ez utóbbi és K. Bradley, meghatalmazotti minőségben, kézbesítési cím: Luxembourg)

* Az eljárás nyelve: angol.

és

az **Európai Unió Tanácsa** (képviselek: kezdetben B. Hoff-Nielsen és M. Sims-Robertson, később ez utóbbi és K. Michoel, meghatalmazotti minőségben)

alperesek ellen,

támogatják:

a **Francia Köztársaság** (képviselek: G. de Bergues, F. Alabrune és E. Puisais, meghatalmazotti minőségben, kézbesítési cím: Luxembourg),

a **Finn Köztársaság** (képviselek: T. Pynnä, meghatalmazotti minőségben, kézbesítési cím: Luxembourg),

Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királysága (képviselek: R. Caudwell, meghatalmazotti minőségben, segítője: A. Dashwood barrister, kézbesítési cím: Luxembourg)

beavatkozók,

A BÍRÓSÁG (második tanács),

tagjai: C. W. A. Timmermans tanácselnök (előadó bíró), J. Makarczyk, C. Gulmann, P. Kūris és J. Klučka bírák,

főtanácsnok: J. Kokott,
hivatalvezető: L. Hewlett főtanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2005. április 7-i tárgyalásra,

a főtanácsnok indítványának a 2005. május 26-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,

meghozta a következő

Ítéletet

- 1 Keresetével az Európai Közösségek Bizottsága a veszélyes vegyi anyagok kiviteléről és behozataláról szóló, 2003. január 28-i 304/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL L 63., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 11. fejezet 46. kötet 65. o., a továbbiakban: megtámadott rendelet) megsemmisítését kéri, amennyiben a rendelet az EK 175. cikk (1) bekezdésén, és nem pedig az EK 133. cikkben alapul.

- 2 E tekintetben meg kell állapítani, hogy a Bizottság a veszélyes vegyi anyagok kiviteléről és behozataláról szóló tanácsi rendeletről szóló, 2002. január 24-én benyújtott javaslatában (HL C 126 E, 291. o.) ez utóbbi cikket határozta meg. Az EK 133. cikk értelmében az Európai Parlamenttel tartott fakultatív konzultációt követően az Európai Unió Tanácsa egyhangúlag úgy határozott, hogy eltér a szóban forgó javaslattól, és az EK 133. cikket az EK 175. cikk (1) bekezdésével helyettesíti, amely a megtámadott – a Parlament és a Tanács által együttesen, az EK 251. cikkben előírt eljárásnak megfelelően elfogadott – rendelet egyetlen jogalapját képezi.

Jogi háttér

- 3 A megtámadott rendelet, amint az különösen az első négy preambulumbekendésből következik, kettős célkitűzést követ. Egyrészt arra irányul, hogy végrehajtsa a nemzetközi kereskedelemben forgalmazott egyes veszélyes vegyi anyagokra és növényvédő szerekre vonatkozó, az előzetes tájékoztatáson alapuló jóváhagyási eljárásról szóló rotterdami egyezményt (a továbbiakban: egyezmény) – amelyet az Európai Közösség 1998. szeptember 11-én írt alá, és amely az Európai Közösség nevében a 2002. december 19-i 2003/106/EK tanácsi határozattal (HL 2003. L 63., 27. o.; magyar nyelvű kiadás 11. fejezet, 46. kötet, 91. o.) került elfogadásra – anélkül, hogy gyengítené az egyes veszélyes vegyi anyagok kiviteléről és behozataláról szóló, 1992. július 23-i 2455/92/EGK tanácsi rendeletben (HL L 251., 13. o.) az importáló országok környezete és lakossága számára biztosított védelem szintjét, amelyet a megtámadott rendelet hatályon kívül helyez, illetve amelynek helyébe lép. A megtámadott rendelet másrészt arra irányul, hogy bizonyos vonatkozásokban túllépjen az egyezmény rendelkezésein: a negyedik preambulumbekendés ebben az összefüggésben kifejezetten megemlíti, hogy az egyezmény 15. cikkének (4) bekezdése bizonyos körülmények között feljogosítja a Feleket olyan intézkedések meghozatalára, amelyek szigorúbban védik az emberi egészséget és a környezetet.

- 4 Ennek megfelelően a megtámadott rendelet 1. cikkének (1) bekezdése így rendelkezik:

„A rendelet célkitűzései a következők:

- a) a[z ...] egyezmény végrehajtása;
- b) a veszélyes vegyi anyagok nemzetközi szállítása terén a megosztott felelősség és az együttműködési tevékenység előmozdítása az emberi egészség és a környezet potenciális károsodás elleni védelme érdekében; valamint
- c) hozzájárulás ezek környezetvédelmi szempontból történő ésszerű felhasználásához.

E célokat az említett vegyi anyagok jellemzőire vonatkozó információcserę megkönnyítésével, a behozatalukra és kivitelükre vonatkozó, [a] Közösségen belüli döntéshozatali folyamatról való rendelkezéssel, valamint – a körülményektől függően – a határozatoknak a Felek és más országok részére történő megküldésével kell elérni.”

- 5 A megtámadott rendelet 1. cikkének (2) bekezdéséből az következik, hogy célja továbbá „annak biztosítása, hogy a veszélyes anyagok osztályozására, csomagolására és címkézésére vonatkozó törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezések közfeltéséről szóló, 1967. június 27-i 67/548/EGK tanácsi irányelv [módosított változatának], valamint a tagállamoknak a veszélyes készítmények osztályozására, csomagolására és címkézésére vonatkozó törvényi, rendeleti és közigazgatási

rendelezéseinek közelítéséről szóló, 1999. május 31-i 1999/45/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv [módosított változatának] rendelkezéseit – tekintettel az emberre és a környezetre veszélyes vegyi anyagoknak az Európai Közösség piacán való forgalomba hozatala esetén alkalmazandó osztályozására, csomagolására és címkézésére – valamennyi ilyen vegyi anyagra alkalmazzák, amikor azokat a tagállamokból más részes Felek területére vagy más országokba viszik, kivéve, ha e rendelkezések ellentétesek e Felek vagy más országok meghatározott követelményeivel.”

6 A rendelet hatályáról szóló 2. cikk (1) bekezdése értelmében a rendeletet a következőkre kell alkalmazni:

„a) bizonyos veszélyes vegyi anyagokra, amelyek a [rotterdami] [e]gyezmény értelmében az előzetes tájékoztatáson alapuló jóváhagyási eljárás [a továbbiakban: PIC-eljárás] hatálya alá tartoznak;

b) bizonyos veszélyes vegyi anyagokra, amelyeket betiltottak vagy szigorúan korlátoztak a Közösségen vagy egy tagállamon belül, valamint

c) kivétel esetén valamennyi vegyi anyagra, azok osztályozásának, csomagolásának és címkézésének tekintetében”.

7 E kifejezések pontos jelentését a megtámadott rendelet 3. cikke tartalmazza, amely túlnyomórészt megismétli az egyezmény 2. cikkében található meghatározásokat. Ez érvényes különösen a „betiltott” és a „szigorúan korlátozott” „vegyi anyag” fogalmára, amely azokra a vegyi anyagokra vonatkozik, amelyek a Közösség vagy

valamely tagállam „valamennyi” vagy „csaknem minden” felhasználását közvetlenül alkalmazandó jogszabállyal betiltotta az emberi egészség vagy a környezet védelme érdekében. Ez érvényes a „kifejezetten veszélyes peszticid készítmény” esetében is, amely „peszticid felhasználásra készített vegyi anyag, amely a használati körülmények mellett egyszeri vagy többszöri expozíciót követően rövid időn belül súlyos egészségi vagy környezeti hatásokat idéz elő” (a 3. cikk (9)–(11) pontja és (15) pontja). A 3. cikk (14) pontja a PIC-eljárást „az [e]gyezmény által kialakított, a helyzet ismeretében történő előzetes egyetértési eljárás”-ként határozza meg.

- 8 A megtámadott rendelet 5. cikke a Közösségnek az egyezményben való részvételéről rendelkezik, első bekezdésében különösen azt hangsúlyozva, hogy ez a részvétel „a Bizottság és a tagállamok közös felelőssége, különösen a technikai segítségnyújtás, az információcsere és a viták rendezésével, a kisegítő testületekben való részvétellel és a szavazással kapcsolatos ügyek tekintetében”. Ami a PIC-eljárással és a kiviteli bejelentéssel összefüggő igazgatási funkciókat illeti, az 5. cikk második bekezdése úgy rendelkezik, hogy a Bizottság közös kijelölt hatóságként jár el valamennyi kijelölt nemzeti hatóság nevében, szorosan együttműködve és konzultálva a tagállamok kijelölt nemzeti hatóságaival. Ennek megfelelően – a megtámadott rendelet 7. cikkének megfelelően – a Bizottság rendelkezik felhatalmazással a közösségi kiviteli bejelentéseknek a Felekhez és más országokhoz történő eljuttatására, valamint az egyezményben előírt közvetlenül alkalmazandó jogszabályokról szóló értesítések megküldésére. A megtámadott rendelet 5. cikke harmadik bekezdésének utolsó monda szerint ugyancsak a Bizottság értesíti az egyezményben létrehozott titkárságot azokról a „válaszokról is, amelyeket a 12. cikknek megfelelően a Közösség a PIC-eljáráshoz kötött vegyi anyagok behozatalára adott”.
- 9 Amint az a megtámadott rendelet 6. cikkének (1) és (2) bekezdéséből következik, az e rendelet anyagi hatálya alá tartozó vegyi anyagok jegyzéke az I. mellékletben található, amely anyagok olyan szabályozás alá esnek, amely annak alapján különbözteti meg ezeket az anyagokat, hogy a melléklet melyik részébe tartoznak, azzal együtt, hogy bizonyos termékek egyidejűleg a melléklet több részében is

szerepelhetnek, következésképpen több szabályozás alá is tartozhatnak. Ugyanezen cikk (2) bekezdése értelmében a hivatkozott melléklet 1. részében felsorolt vegyi anyagok is kiviteli bejelentés hatálya alá tartoznak, amely bejelentésnek tartalmaznia kell a megtámadott rendelet III. mellékletében előírt bizonyos információkat, különösen a kivitelre szánt önálló vegyi anyagra vagy készítményre, ennek meghatározására, fizikai-kémiai, toxikológiai és ökotoxikológiai tulajdonságaira, valamint a felhasználásuk során teendő óvintézkedésekre vonatkozóakat. A rendelet I. mellékletének 2. részében felsorolt készítményekre, amelyek különösen veszélyesek az emberi egészségre vagy a környezetre, nemcsak a megtámadott rendelet 7. cikke szerinti bejelentési eljárás vonatkozik, hanem az e rendelet 10. cikkében előírt bejelentési eljárás (PIC) kötelezettségének követelményei is. Ami az I. melléklet 3. részében felsorolt készítményeket illeti, ezek összességükben az egyezmény III. mellékletében szereplő anyagoknak felelnek meg, és mint ilyenek, a PIC-eljárás hatálya alá tartoznak. Az ezen utóbbi anyagok ki- és behozatalára vonatkozó különleges kötelezettségeket – részletesen – a megtámadott rendelet 12. és 13. cikke írja elő.

10 Amint az a jelen ítélet előző pontjából is kitűnik, a kiviteli bejelentést illetően a megtámadott rendelet 7. cikke lényegében azt írja elő, hogy ha az exportőr az I. melléklet 1. részében felsorolt vegyi anyagot szándékozik kivinni a Közösség területéről valamely, az egyezményben részes fél vagy más ország területére, erről értesítenie kell letelepedésének helye szerinti tagállamnak a kijelölt nemzeti hatóságát. Miután a kijelölt nemzeti hatóság ellenőrizte, hogy a tájékoztatás megfelel-e a III. melléklet követelményeinek, továbbítja a Bizottsághoz az exportőről kapott értesítést, a Bizottság pedig egyrészt meghozza a szükséges intézkedéseket annak érdekében, hogy az importáló szerződő fél vagy más ország illetékes hatóságai a vegyi anyag tényleges kivitelét megelőzően megkapják a szóban forgó értesítést, másrészt a kiviteli bejelentést rögzíti egy, a nyilvánosság számára hozzáférhető adatbázisban.

11 A megtámadott rendelet 7. cikkének (3) bekezdése előírja, hogy az exportőrnek új kiviteli bejelentést kell küldenie arról a kivitelről, amelyre a kérdéses anyagok forgalomba hozatalára, használatára vagy címkézésére vonatkozó közösségi jogszabályok változását követően kerül sor, illetve valahányszor a kérdéses készítmény összetétele oly módon változik, hogy ennek következtében a készítmény címkézése is módosul. Ugyanezen cikk (4) bekezdése szerint azonban részben vagy egészben is

el lehet tekinteni a fentebb hivatkozott bejelentési eljárástól, „amennyiben vegyi anyag kivitele szükséghelyezethez kapcsolódik, amelyben bármely késedelem a lakosság egészségét vagy a környezetet veszélyeztetheti az importáló Fél vagy más ország területén”.

- 12 A megtámadott rendelet 7. cikkének (5) bekezdése értelmében a kivitel bejelentési eljárására vonatkozó kötelezettségek akkor szűnnek meg, ha a vegyi anyagból PIC-eljáráshoz kötött vegyi anyag lett, ha az egyezményben részes, importáló ország az egyezmény 10. cikke (2) bekezdésének megfelelően választ adott a titkárság részére arra, hogy az hozzájárul-e a vegyi anyag behozatalához, valamint ha a Bizottság a titkárságtól megkapta ezt a tájékoztatást, és továbbította a tagállamok felé. Ugyanezen bekezdés második bekezdése ugyanakkor előírja, hogy ez a rendelkezés nem alkalmazható, „ha az [e]gyezményt aláíró, importáló ország, például a behozatali határozatban vagy más módon kifejezetten előírja a kivitel végző Felek számára a kiviteli bejelentések folyamatos küldését”.
- 13 A megtámadott rendelet 7. cikkében szereplő kötelezettségekhez hasonlókat ír elő a rendelet 8. cikke is olyan vegyi anyagnak a Közösség területére való behozatalára vonatkozóan, amely az egyezményben részes fél vagy más ország jogszabályainak megfelelően tilalom vagy szigorú korlátozás alá esik, míg a hivatkozott rendelet 9. cikke arra kötelezi a rendelet I. mellékletében felsorolt vegyi anyagok valamennyi exportőrét és importőrét, hogy a letelepedésük helye szerinti tagállam kijelölt nemzeti hatóságát minden évben tájékoztassák az egyes felek vagy más országok részére az előző év során szállított vegyi anyagok mennyiségéről. Az így összegyűjtött adatok alapján a tagállamok a Bizottság részére összesített információkat szolgáltatnak, a Bizottság pedig közösségi szinten összesíti ezeket az információkat, és a nem bizalmas jellegű információkat a nyilvánosság számára hozzáférhetővé teszi az adatbázisában.
- 14 A megtámadott rendelet 10. cikkének (1) és (2) bekezdése előírja, hogy a Bizottság értesíti a titkárságot azokról a vegyi anyagokról, amelyek PIC bejelentési eljárást igényelnek, és arról is értesíti a titkárságot, ha további vegyi anyagok igényelnek PIC

bejelentési eljárást, és kerülnek felvételre az I. melléklet 2. részébe. A bejelentést a szóban forgó vegyi anyag betiltásáról vagy szigorú korlátozásáról szóló közvetlenül alkalmazandó közösségi jogszabály elfogadását követően a lehető legrövidebb időn belül el kell küldeni, és a bejelentésben fel kell tüntetni a II. melléklet előírásainak megfelelő valamennyi, különösen a vegyi anyag fizikai-kémiai, toxikológiai és ökotoxikológiai tulajdonságaira, valamint az emberi egészségre vagy a környezetre jelentett veszélyeire és kockázataira vonatkozó információt.

- 15 A megtámadott rendelet 10. cikkének (6) bekezdése arra kötelezi a Bizottságot, hogy azonnal továbbítsa a tagállamok felé mindazokat az információkat, amelyeket a titkárságtól kap a más felek által betiltottként vagy szigorúan korlátozottként bejelentett vegyi anyagokról, valamint hogy „a tagállamokkal szorosan együttműködve értékel[je] annak szükségességét, hogy közösségi szintű intézkedéseket javasoljon az emberi egészségre és a környezetre nézve elfogadhatatlan kockázatok megelőzésére a Közösségen belül”.
- 16 Amint az a jelen ítélet 9. pontjában megállapításra került, a megtámadott rendelet 12. és 13. cikke különösen a PIC-eljáráshoz kötött, e rendelet I. mellékletének 3. részében felsorolt vegyi anyagokra vonatkoznak. Az egyezmény 10. és 11. cikkének megfelelően ezek a cikkek a vegyi anyagok kivételére és a behozatalára vonatkozó azon kötelezettségeket szabályozzák, amelyek nem a bejelentést érintik.
- 17 Mivel betiltott vagy szigorúan korlátozott vegyi anyagokról van szó, a megtámadott rendelet 12. cikkének (1) bekezdése előírja, hogy a Bizottságnak azonnal továbbítania kell a tagállamok felé a titkárságtól kapott, valamely új vegyi anyagnak az egyezmény III. mellékletébe való felvételére vonatkozó határozati útmutatókat. A Bizottság ezt követően végleges vagy ideiglenes behozatali válasz formájában behozatali határozatot hoz a Közösség nevében az érintett vegyi anyagnak a Közösség területére történő jövőbeni behozatalára vonatkozóan, és „erre a meglévő közösségi

jogszabályoknak megfelelően kerül sor”. A 12. cikk (1) és (4) bekezdése szerint a Bizottság tájékoztatja a titkárságot erről a határozatról – amely behozatali engedélyt vagy tilalmat jelent, az első esetben esetlegesen feltételekhez kötve –, megjelölve azt a jogszabályi vagy igazgatási intézkedést, amelyen a határozat alapul.

- 18 Egy vagy több tagállam jogszabályai által tiltott vagy szigorúan korlátozott vegyi anyag esetén a megtámadott rendelet 12. cikkének (2) bekezdése arra kötelezi a Bizottságot, hogy a szóban forgó anyagra vonatkozó behozatali határozatában figyelembe vegye ezen információt, ha az érintett tagállam(ok) ezt írásban kérik, míg ugyanezen rendelet 10. cikke (6) bekezdésének megfelelően a 12. cikk (6) bekezdése értelmében a Bizottság „a tagállamokkal szorosan együttműködve értékeli annak szükségességét, hogy közösségi szinten intézkedéseket javasoljon az emberi egészségre és a környezetre nézve elfogadhatatlan kockázatok megelőzésére a Közösségen belül, figyelembe véve a határozati útmutatóban szereplő információkat”.
- 19 A megtámadott rendeletnek a betiltott vagy szigorúan korlátozott vegyi anyagok kivételére vonatkozó 13. cikke tartalmazza az egyezmény más felei, valamint más országok által elfogadott, a szóban forgó anyagok területükre történő behozatalát érintő határozatok tiszteletben tartásának biztosítására vonatkozó szabályokat. A cikk továbbá arra is kötelezi a Bizottságot, hogy a tagállamok és az európai ipari szövetségek részére körlevelek formájában vagy más módon azonnal továbbítsa a titkárságtól kapott, a PIC-eljáráshoz kötött vegyi anyagokról szóló információkat, valamint az importáló felek határozatairól szóló információkat, az ezekre a vegyi anyagokra vonatkozó behozatali feltételekkel kapcsolatban (a 13. cikk (1) bekezdése), a tagállamokat pedig arra kötelezi, hogy a Bizottság által továbbított válaszokat közöljék a saját joghatóságuk alá tartozó érintettekkel (a 13. cikk (3) bekezdése). A 13. cikk (4) bekezdése előírja, hogy az exportőrök az egyes behozatali válaszokban foglalt határozatoknak „legkésőbb hat hónappal azt követően tesznek eleget, hogy a Titkárság [...] először tájékoztatta a válaszáról a Bizottságot”.

20 Ugyanezen cikk (6) bekezdésének értelmében:

„Az I. melléklet 2. és 3. részében felsorolt vegyi anyagok nem vihetők ki, kivéve:

- a) ha az exportőr a kijelölt nemzeti hatóságán és az importáló Fél kijelölt nemzeti hatóságán, illetve a behozatalt végző valamely más ország megfelelő hatóságán keresztül kifejezett jóváhagyást kér és kap a behozatalhoz; illetve
- b) az I. melléklet 3. részében felsorolt vegyi anyagok esetében a Titkárság által az (1) bekezdésnek megfelelően kiadott legújabb körlevélben jelzik, hogy az importáló Fél a behozatalhoz hozzájárult.”

21 Ugyanebben a vonatkozásban a megtámadott rendelet 13. cikkének (7) bekezdése a következőket írja elő:

„A vegyi anyagok nem vihetők ki a lejáratú idejüket megelőző hat hónapon belül, ha ilyen lejáratú időpont létezik, vagy az a gyártás dátumából kikövetkeztethető, kivéve azt az esetet, ha a vegyi anyag tulajdonságai ezt gyakorlatban lehetetlenné teszik. Az exportőrök különösen a peszticidek esetében biztosítják, hogy a peszticid tartályok mérete és csomagolása optimális legyen, így módon csökkentve a fel nem használt készletek keletkezésének kockázatát.”

22 Végül, a 13. cikk (8) bekezdésének értelmében:

„Peszticidek kivitele esetén az exportőrök biztosítják, hogy a címke pontos és részletes információkat tartalmaz az importáló Fél vagy más ország éghajlati viszonyai közötti tárolási körülményekről és tárolási stabilitásról. Biztosítják továbbá, hogy a kivitt peszticidek megfelelnek a Közösség jogszabályai által megállapított tisztasági előírásoknak.”

23 A megtámadott rendelet 14. cikke a rendelet I. mellékletének 2. vagy 3. részében felsorolt vegyi anyagokat tartalmazó árukra vonatkozik – amely áruk a 14. cikk (1) bekezdése szerint a 7. cikkben meghatározott kiviteli bejelentési eljárás alá tartoznak –, valamint azokra a vegyi anyagokra, amelyek különösen nagy veszélyt jelenthetnek az emberi egészségre vagy a környezetre, és ezért kivitelük – a 14. cikk (2) bekezdése értelmében – tilos. A rendelet 15. és 16. cikke a tranzitforgalomra vonatkozó tájékoztatásról, illetve a kivitt vegyi anyagokhoz mellékelendő információkról szól. Ez utóbbi anyagok tekintetében a csomagolást és címkézést illetően a közösségi jogszabályok által megállapított intézkedéseket kell alkalmazni, és adott esetben e vegyi anyagok lejártának és gyártásának dátumát fel kell tüntetni a címkén (a 16. cikk (1) és (2) bekezdése). A megtámadott rendelet 16. cikkének (3) bekezdése előírja, hogy az exportőr az e cikk (1) bekezdésében említett vegyi anyagok minden importőre számára mellékeli a 88/379/EGK tanácsi irányelv 10. cikke végrehajtásának megfelelően a veszélyes készítményekre vonatkozó különös információk rendszerével kapcsolatos részletes rendelkezések meghatározásáról és megállapításáról szóló, 1991. március 5-i 91/155/EGK bizottsági irányelvnek (HL L 76., 35. o.; magyar nyelvű különkiadás 13. fejezet 10. kötet 233. o.) megfelelő biztonsági adatlapot.

24 A megtámadott rendelet utolsó cikkei a tagállamok hatóságainak a behozatal és kivitel ellenőrzése terén fennálló kötelezettségeire (17. cikk), a tagállamok által meghatározandó „hatékony [helyes fordítás: hatásos], arányos és visszatartó erejű” büntetések rendszerére (18. cikk) a tagállamok által a Bizottsághoz az e rendeletben előírt eljárások működéséről szóló információk rendszeres továbbítására és a

Bizottság által elkészítendő összegző jelentésre (21. cikk), a megtámadott rendelet mellékleteinek „a közösségi jogszabályok és az Egyezmény keretében történt fejlemények alapján” történő naprakésszé tételére (22. cikk), valamint útmutató műszaki megjegyzéseknek az e rendelet napi szintű alkalmazásának megkönnyítése érdekében a Bizottság által történő megfogalmazására (23. cikk) vonatkoznak. Ami e rendelet 19. és 20. cikkét illeti, ezek az információcsere és a technikai segítségnyújtás szükségességére mutatnak rá, különösen a fejlődő országok és az átalakuló gazdasági rendszerű országok estében, és e cikkek megfogalmazása nagyon hasonló az egyezmény 14. és 16. cikkében szereplő megfogalmazáshoz.

A felek kérelmei

25 A Bizottság kéri, hogy a Bíróság:

- semmisítse meg a megtámadott rendeletet;
- mondja ki, hogy e rendelet joghatásai továbbra is fennmaradnak, amíg a Tanács új rendeletet fogad el, és
- kötelezze a Parlamentet és a Tanácsot a költségek viselésére.

26 A Parlament és a Tanács azt kéri, hogy a Bíróság a keresetet – mint megalapozatlant – utasítsa el, és kötelezze a felperest a költségek viselésére.

- 27 2003. szeptember 15-i végzésében a Bíróság elnöke megengedte a Francia Köztársaságnak, a Finn Köztársaságnak, valamint Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királyságának, hogy a Parlament és a Tanács kérelmeinek támogatása érdekében beavatkozzanak a jelen ügybe.

A keresetről

A felek érvei

- 28 Keresetének alátámasztására a Bizottság egyetlen jogalapot hoz fel, amely az EK-Szerződés hibás jogalap megjelöléséből eredő megsértésére vonatkozik. Amennyiben ugyanis a megtámadott rendelet olyan eszköz, amelynek célja lényegében egyes vegyi anyagok kereskedelmének a szabályozása, akkor az szerinte a közös kereskedelem-politika, és nem pedig a közös környezetvédelmi politika hatálya alá tartozik. Mint ilyet tehát, az EK 133. cikkén alapuló tanácsi rendeletként kellett volna elfogadni, és nem az EK 175. cikk (1) bekezdésén alapuló parlamenti és tanácsi rendeletként. A Bizottság szerint ez a következtetés a megtámadott rendeletnek a jogalkotó által követett célkitűzéseket felsoroló preambulának egyszerű olvasatából, valamint a rendelet tartalmának elemzéséből adódik.
- 29 A megtámadott rendelet célkitűzéseit illetően a Bizottság arra hivatkozik, hogy e célkitűzéseket minden további nélkül magából a rendelet címéből is le lehet vezetni, mivel ebben a veszélyes vegyi anyagok „kivitele” és behozatala” szerepel. E fogalmak használata, valamint a harmadik preambulumbekkezdésben kinyilvánított azon szándék, hogy az egyezményt úgy kell végrehajtani, hogy semmilyen módon ne gyengítsék a veszélyes vegyi anyagok kivitelét és behozatalát szabályozó hatályos

közösségi szabályozás joghatásait, egyértelműen bizonyítja a rendelet túlnyomórészt kereskedelmi jellegét, amely rendelet célja ezen anyagoknak a Közösség és a harmadik országok közötti kereskedelmének szabályozása.

- 30 A megtámadott rendeletnek a jogalkotó által követett célokat meghatározó 1. cikke egyébként közvetlenül tükrözi ezeket a megfontolásokat, hiszen az 1. cikk (1) bekezdésének a) pontja szerint a megtámadott rendelet célja a „rotterdami egyezmény végrehajtása”. A Bizottság szerint márpedig egy ilyen egyezmény éppenséggel a közös kereskedelmi politika hatálya alá tartozik, mivel a nemzetközi kereskedelemben forgalmazott egyes veszélyes vegyi anyagokra és peszticidekre vonatkozó, az előzetes tájékoztatáson alapuló jóváhagyási eljárásra vonatkozik. A rendelet 1. cikke (1) bekezdésének b) és c) pontjában említett célkitűzések csak megismétlik az egyezmény 1. cikkében leírt célkitűzéseket.
- 31 Ami a megtámadott rendelet 1. cikkének (2) bekezdését illeti, a Bizottság szerint ez is ebbe a kereskedelmi perspektívába illeszkedik, mivel felhívja a Közösséget annak biztosítására, hogy a veszélyes anyagok osztályozására, csomagolására és címkézésére vonatkozó közösségi szabályozást – amely ezekre az anyagokra akkor alkalmazandó, amikor azokat forgalomba hozzák a Közösségben – akkor is alkalmazzák, amikor azokat a tagállamokból az egyezményben részes más Felek területére vagy más országokba viszik. A megtámadott rendelet központi célja tehát az ezen anyagokkal való, harmadik államokkal történő kereskedelem.
- 32 A Bizottság szerint már a megtámadott rendelet tartalmának elemzése is azt az álláspontot erősíti meg, hogy lényegében kereskedelmi jellegű jogszabályról van szó. A Bizottság e tekintetben különösen a rendelet 6–16. cikkére utal, amelyek a veszélyes vegyi anyagok kivitelére és behozatalára vonatkozó szabályokat tartalmazzák, és amelyek szerinte a rendelet lényegi rendelkezései, valamint a rendelet 3. cikkére, amely 16. és 17. pontjában a „kivitel” és a „behozatal” fogalmát a

Közösségen belül alkalmazandó vámeljárásra való utalással határozza meg. A Bizottság szerint ez az utalás szükségképpen azt jelenti, hogy a jelen ügyben szereplő termékek forgalma egy tekintet alá esik e termékek kereskedelmével, és ezért ugyanazon szabályok vonatkoznak rá.

- 33 Ebben az összefüggésben a Bizottság megjegyzi, hogy a megtámadott rendelet hatálya alá tartozó vegyi anyagok osztályozására, címkézésére használatára, illetve forgalomba hozatalára a közösségi jogban egy sor irányelv vonatkozik, amelyek egy kivétellel mind az EK 95. cikkben vagy az EGK-Szerződés 100. cikkén (módosítást követően az EK-Szerződés 100. cikke, majd EK 94. cikk), illetve az EK-Szerződés 100a. cikkén (jelenleg, módosítást követően, EK 95. cikk) alapulnak. Azon tagállamoknak tehát, amelyek tiltani vagy korlátozni kívánják a közösségi harmonizációs intézkedés által nem érintett vegyi anyag használatát, az EK 30. cikkhez kell folyamodniuk ahhoz, hogy ezt a tiltást vagy korlátozást igazolják, vagy pedig kérniük kell eltérés megadását az EK 95. cikk (4) vagy (5) bekezdésében található rendelkezésekkel összhangban. Mivel a tagállamok ilyen eltérés nélkül nem alkalmazhatnak eltérő nemzeti szabályokat a Közösségen belül, semmiképpen nem megengedett, hogy e tagállamok eltérő szabályokat alkalmazzanak a veszélyes vegyi anyagok behozatala és kivitele tekintetében. Az e termékekkel való, harmadik országokkal történő kereskedelmet szükségképpen egységesen kell szabályozni a Közösségen belüli kereskedelem esetleges torzulásainak elkerülése végett. Így szerinte az EK 133. cikk a megtámadott rendelet megfelelő jogalapja.

- 34 Emlékeztetve végül a Bíróság állandó ítélkezési gyakorlatára, amelyből az következik, hogy a közös kereskedelmi politikát természetszerűleg kiterjesztően kell értelmezni, a Bizottság sajnálatosnak tartja a megtámadott rendelet tárgyi hatályának az eredeti javaslatában nem szereplő termékekre való kiterjesztését, azaz azokra a veszélyes vegyi anyagokra, amelyeket csak egy vagy több tagállamon belül tiltottak be, vagy korlátoztak szigorúan. Ez a módosítás, a megtámadott rendelet 5. cikke első bekezdésének módosításához hasonlóan, amely szerint a Közösség részvétele az egyezményben az e cikkben szabályozott egyes kérdések tekintetében „a Bizottság és

a tagállamok közös felelőssége”, egyértelműen ellentétes a közösségi szinten tervezett harmonizációval, mivel ez alapján úgy tűnik, mintha az ilyen nemzeti tilalmak és korlátozások léte elfogadott lenne, miközben csak a megtámadott rendelet 10. cikkének (7) bekezdése utal a közösségi jog tiszteletben tartásának szükségességére.

- 35 Az alperesek szerint ezzel szemben a rendelet 5. cikke első bekezdésének módosítása csak azt célozta, hogy világosabban tükrözze a Közösség és a tagállamok egyezményben való részvételének vegyes jellegét. Ami a rendelet tárgyi hatályának azokra a veszélyes vegyi anyagokra való kiterjesztését illeti, amelyeket csak egy vagy több tagállamon belül tiltottak be, vagy korlátoztak szigorúan, ez az alperesek szerint további bizonyítéka annak, hogy milyen nagy jelentőséget tulajdonítanak az emberi egészség és a környezet védelmének, minthogy a Bizottság által előterjesztett javaslatához képest további termékeket vettek fel a megtámadott rendelet lehetséges alkalmazási körébe. A Tanács és a Parlament ebben az összefüggésben az egyezmény 15. cikkének (4) bekezdésére hivatkozik, amely lehetővé teszi a részes felek számára, hogy bizonyos feltételek mellett az egyezményben előírtaknál szigorúbb intézkedéseket tegyenek „az emberi egészség és a környezet hatékonyabb védelme érdekében”; a Tanács és a Parlament továbbá a megtámadott rendelet negyedik és tizenhetedik preambulumbekzdésére hivatkozik, amelyek szerint „bizonyos vonatkozásokban [túl kell lépni] az egyezmény rendelkezésein”, illetve mindenesetre biztosítani kell a „vegyi anyagok ésszerű kezelését”.

- 36 A rendelet tartalmát illetően egyébként az alperesek és a beavatkozók a rendelet 6–16. cikkében előírt mechanizmusok központi jellegével kapcsolatban lényegében osztják a Bizottság álláspontját, de szerintük e mechanizmusok inkább a közösségi jogalkotó azon akaratáról tanúskodnak, hogy védje az emberi egészséget és a környezetet a veszélyes vegyi anyagok ellenőrizetlen manipulációjának végzetes következményeivel szemben, mintsem arról a szándékáról, hogy a tényleges forgalomba hozatalukat szabályozza vagy előmozdítsa. E tekintetben a felek a megtámadott rendelet 1. cikkének (2) bekezdésére hivatkoznak, amely kifejezetten utal az emberre vagy a környezetre veszélyes vegyi anyagok osztályozására,

csomagolására és címkézésére vonatkozó közösségi előírásokra, valamint a rendelet 10. cikkének (6) bekezdésére és 12. cikkének (6) bekezdésére, amelyek szerint a Bizottságnak a tagállamokkal szorosan együttműködve lehetősége van értékelni annak szükségességét, hogy közösségi szintű intézkedéseket javasoljon az emberi egészségre és a környezetre nézve elfogadhatatlan kockázatoknak a Közösségen belüli megelőzésére.

37 A finn kormány szerint a megtámadott rendelet 17–21. cikke éppen ezen egészségügyi és környezetvédelmi szempontok alapján fogalmazódott meg, hiszen e cikkek olyan konkrét követelményeket írnak elő, amelyek egyaránt vonatkoznak az egyezményben és az említett rendeletben előírt kötelezettségek tiszteletben tartására, valamint e rendelkezések megsértése esetén a hatásos szankciók rendszerének kialakítására.

38 Ami továbbá a Bizottság azon érvét illeti, amely szerint a veszélyes vegyi anyagokkal kapcsolatos tranzakciókat szükségképpen a közös kereskedelempolitika keretében kell szabályozni a Közösségen belüli kereskedelem esetleges torzulásainak elkerülése végett, az alperesek azt hangsúlyozzák, hogy a múltban semmilyen nagyobb torzulást nem állapítottak meg, bár a szóban forgó szabályokat környezetvédelmi alapon fogadták el, továbbá amikor közösségi szinten alkotnak veszélyes termékek kereskedelmére irányadó szabályokat, e szabályokat mindenképpen alkalmazni kell a tagállamokra és a gazdasági szereplőkre, az elfogadás jogalapjától függetlenül. A tagállamok tehát csak a közös szabályokkal és a vonatkozó közösségi jogszabályokkal összhangban fogadhatnak el nemzeti intézkedéseket, amint ez egyébként a megtámadott rendelet 10. cikkének (7) bekezdéséből is világosan kiderül.

39 Ahogyan azokban a beadványokban is, amelyeket az egyezménynek az Európai Közösség nevében a Bizottság által való jóváhagyásáról szóló 2003/16 határozat ellen előterjesztett keresettel indult ügyben (lásd ehhez a C-94/03. sz., Bizottság kontra Tanács ügyben a mai napon hozott ítéletet [EBHT 2006., I-1. o.]) nyújtott be, a Tanács és a Parlament végül több, kereskedelmi jellegű rendelkezést is tartalmazó jogi aktusra utal, amelyeket azonban túlnyomórészt környezetvédelmi céljuk miatt az EK 175. cikk (1) bekezdésére, az EK-Szerződés 130s. cikkére (jelenleg, módosítást követően, EK 175. cikk) vagy az EGK-Szerződés 130s. cikkére (jelenleg, módosítást követően, az EK-Szerződés 130s. cikke) alapítottak. Ez a helyzet szerintük az Európai Közösségen belüli, az oda irányuló és az onnan kifelé történő hulladékszállítás felügyeletéről és ellenőrzéséről szóló, 1993. február 1-jei 259/93/EGK tanácsi rendelet (HL L 30., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 15. fejezet, 2. kötet, 176. o.), illetve a vadon élő állat- és növényfajok számára kereskedelmük szabályozása által biztosított védelemről szóló, 1996. december 9-i 338/97/EK tanácsi rendelet (HL 1997. L 61., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 15. fejezet, 3. kötet, 136. o.) esetpén, valamint a 2455/92 rendelet esetén, amelyet a megtámadott rendelet hatályon kívül helyez, és amelynek kifejezetten a helyébe lép. A 2455/92 rendelet és a megtámadott rendelet közötti folyamatosság további olyan tényező, amely alátámasztja annak szükségességét, hogy az utóbbit az EK 175. cikk (1) bekezdésére kell alapítani.

A Bíróság álláspontja

40 Előjáróban meg kell állapítani, hogy a felperes és az alperesek nem vitatják, hogy a megtámadott rendeletben egyszerre vannak jelen kereskedelmi és környezetvédelmi elemek. A rendelet súlypontjáról azonban eltér a véleményük. Míg a Bizottság szerint – noha a megtámadott rendelet jótékony hatást gyakorol az emberi egészségre és a környezetre – a rendelet fő célja a veszélyes vegyi anyagok kereskedelmének szabályozása, addig a Parlament és a Tanács, valamint az összes beavatkozó úgy érvel, hogy ez utóbbi aspektus járulékos jellegű, és a megtámadott rendelet elsődleges célja az, hogy az emberi egészség és a környezet védelmének magas szintjét biztosítani képes szabályokat és eljárásokat vezessen be.

- 41 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy az állandó ítélkezési gyakorlat szerint valamely közösségi jogi aktus jogalapjának megválasztását bíróságilag felülvizsgálható, objektív körülményekre kell alapítani, amelyek közé tartozik különösen a jogi aktus célja és tartalma (lásd a 45/86. sz., Bizottság kontra Tanács ügyben 1987. március 26-án hozott ítélet [EBHT 1987., 1493. o.] 11. pontját, a C-300/89. sz., Bizottság kontra Tanács ügyben (ún. „Titán-dioxid”-ügy) 1991. június 11-én hozott ítélet [EBHT 1991., I-2867. o.] 10. pontját, a C-268/94. sz., Portugália kontra Tanács ügyben 1996. december 3-án hozott ítélet [EBHT 1996., I-6177. o.] 22. pontját, valamint a C-176/03. sz., Bizottság kontra Tanács ügyben 2005. szeptember 13-án hozott ítélet [EBHT 2005., I-7879. o.] 45. pontját).
- 42 Ha a közösségi jogi aktus vizsgálatából az derül ki, hogy az aktus kettős cél elérésére irányul vagy két összetevőt foglal magában, és ezek egyike elsődlegesnek vagy túlnyomórészt meghatározónak mutatkozik, míg a másik csak járulékos jellegű, az aktust csak egy jogalapra kell alapítani, mégpedig arra, amelyet az elsődleges vagy túlnyomórészt meghatározó cél, illetve összetevő megkövetel (lásd a C-36/98. sz., Spanyolország kontra Tanács ügyben 2001. január 30-án hozott ítélet [EBHT 2001., I-779. o.] 59. pontját, a C-211/01. sz., Bizottság kontra Tanács ügyben 2003. szeptember 11-én hozott ítélet [EBHT 2003., I-8913. o.] 39. pontját és a C-338/01. sz., Bizottság kontra Tanács ügyben 2004. április 29-én hozott ítélet [EBHT 2004., I-4829. o.] 55. pontját).
- 43 Ha viszont azt állapítják meg, hogy a jogi aktus egyidejűleg több cél elérésére irányul vagy több olyan összetevőt foglal magában, amelyek elválaszthatatlanul kapcsolódnak össze úgy, hogy egymáshoz képest egyik sem másodlagos vagy közvetett, akkor az ilyen jogi aktust kivételesen a különböző – vonatkozó – jogalapokra kell alapítani (ebben az értelemben lásd különösen a C-336/00. sz. Huber-ügyben 2002. szeptember 19-én hozott ítélet [EBHT 2002., I-7699. o.] 31. pontját, a C-281/01. sz., Bizottság kontra Tanács ügyben 2002. december 12-én hozott ítélet 35. pontját, valamint a Bizottság kontra Tanács ügyben 2003. szeptember 11-én hozott, fent hivatkozott ítélet 40. pontját).
- 44 A jelen ügyben pontosan ez a helyzet. A megtámadott rendelet mind céljait, mind tartalmát tekintve tartalmaz kereskedelmi és környezetvédelmi összetevőket, amelyek olyannyira elválaszthatatlanok egymástól, hogy az EK 133. cikket és az EK 175. cikk (1) bekezdését együttesen kellett volna alapul venni ezen aktus elfogadásához.

45 E tekintetben elsősorban emlékeztetni kell arra, hogy – amint az egyébként a preambulumból és 1. cikke (1) bekezdésének a) pontjából is kiténik – a megtámadott rendelet elsődleges célja az egyezmény végrehajtása. Márpedig, amint azt a Bíróság a Bizottság kontra Tanács ügyben a mai napon hozott, fent hivatkozott ítéletének (51) pontjában kimondta, ez az egyezmény két összetevőt foglal magában: a kereskedelem szabályozását, valamint az emberi egészség és a környezet védelmét, és e két tényező olyan szorosan kapcsolódik össze, hogy az egyezménynek a Közösség nevében való jóváhagyásáról szóló határozatot az EK 133. cikkre, valamint az EK 175. cikk (1) bekezdésére kellett volna alapítani.

46 Igaz, az a körülmény, hogy egy nemzetközi egyezmény jóváhagyásának jogalapjaként a Szerződés egy vagy több rendelkezése szolgált jogalappal, nem elegendő annak bizonyítására, hogy az e megállapodást közösségi szinten végrehajtani kívánó aktusok elfogadásának jogalapjaként is ugyanezeket a rendelkezéseket kell felhasználni.

47 A jelen esetben azonban az egyezményt a Közösség nevében jóváhagyó határozat jogalapjának és az egyezményt közösségi szinten végrehajtó megtámadott rendelet jogalapjának szükségszerűen azonosnak kell lennie, e két aktus rendelkezéseinek nyilvánvaló konvergenciája miatt, amelyek éppúgy tükrözik a veszélyes vegyi anyagokkal való kereskedelem szabályozásának szándékát, mint az arra irányuló szándékot, hogy biztosítsák e termékek ésszerű kezelését, és/vagy hogy megóvják az emberi egészséget és a környezetet az e termékek kereskedelméből származó káros hatásoktól.

48 Ez a helyzet a megtámadott rendelet 1. cikke (1) és (2) bekezdésének esetében, amelyek a jogalkotó céljait az egyezmény 1. cikkében, a rendelet tárgyi hatályát pedig az egyezmény 3. cikkében szereplőhöz nagyon hasonló megfogalmazásban mondják

ki, az egyezmény 2. cikkében foglalt meghatározások pedig túlnyomórészt a megtámadott rendelet 3. cikkében szereplőknek felelnek meg.

49 Szintén és különösen ez a helyzet a rendelet 6–13. cikkének esetében, amelyek a veszélyes vegyi anyagok kereskedelmére vonatkozó eljárásokat és szabályokat olyan megfogalmazásban tartalmazzák, amely számos tekintetben az egyezmény által előírt szabályokat és eljárásokat tükrözi. A megtámadott rendelet 7. és 8. cikke így egyértelműen az egyezmény 12. cikkére utal, amely a kiviteli értesítésre vonatkozik, a rendelet 12. és 13. cikke pedig, amelyek a vegyi anyagok kivitelével és behozatalával kapcsolatos kötelezettségekre vonatkoznak, közvetlenül az egyezménynek az ugyanezen kötelezettségeket kimondó 10. és 11. cikkét tükrözik.

50 Másodsorban rá kell mutatni arra, hogy a megtámadott rendelet – azon kívül, hogy párhuzamot mutat az általa közösségi szinten végrehajtani kívánt egyezménnyel – túllép az egyezmény alkalmazási körén, mivel – amint az egyébként a rendelet (4) preambulumbekzdéséből kifejezetten következik – a közösségi jogalkotó kinyilvánítja azon szándékát, hogy „bizonyos vonatkozásokban túllépjen az egyezmény rendelkezésein”. Márpedig a megtámadott rendeletbe beillesztett rendelkezések ebből a szemszögből nézve teljes mértékben indokolják, hogy az EK 175. cikk (1) bekezdésén kívül az EK 133. cikkhez is folyamodjanak.

51 Ez a helyzet például a megtámadott rendelet 14. cikke (2) bekezdésének és 16. cikke (1) bekezdésének esetében. Mivel az első a rendelet V. mellékletében felsorolt vegyi anyagok és árucikkek kivitelének teljes tilalmát mondja ki, a második pedig a rendelet 1. cikkének (2) bekezdésével és 2. cikke (1) bekezdésének c) pontjával együtt értelmezve a veszélyes készítmények osztályozására, csomagolására és címkézésére vonatkozó közösségi szabályoknak a kivitel esetén kötelező tiszteletben tartását írja elő, nem érintve az importáló fél, illetve ország különös előírásait, e két cikk valóban közvetlenül szabályozza e termékek kereskedelmét.

52 Ebben az összefüggésben az alperesek többek között arra hivatkoznak, hogy az EK 133. cikk igénybevétele nem volt szükségszerű, egyrészt mert a korábbi években a közösségen belüli kereskedelemben semmiféle nagyobb torzulás nem volt megfigyelhető, másrészt mert a tagállamoknak hatásköreik gyakorlása során egyébként is tiszteletben kell tartaniuk a vonatkozó közösségi jogszabályokat, amint az egyébként a megtámadott rendelet 10. cikkének (7) bekezdéséből is következik.

53 E tekintetben elég arra rámutatni, hogy az a körülmény – feltéve, hogy megalapozott –, hogy az érintett áruk közösségen belüli kereskedelmében nem észleltek nagyobb torzulást, nem kérdőjelezi meg az EK 133. cikknek a jelen esetben való alkalmazását. E cikk közösségi jogi aktus jogalapjaként való alkalmazásának megalapozottsága ugyanis ezen aktus jellemzőitől függ, valamint attól, hogy e jellemzők megfelelnek-e az említett jogalap alkalmazhatóságát meghatározó objektív szempontoknak. Márpedig, amint az korábban megállapítást nyert, a megtámadott rendelet pontosan megfelel ezeknek a szempontoknak.

54 A jelen ügyben a közösségi jogi aktus megfelelő jogalapjának megválasztásakor irreleváns az az érv, miszerint a tagállamoknak hatásköreik gyakorlása során mindenképpen tiszteletben kell tartaniuk a vonatkozó közösségi jogszabályokat, noha az érv helytállósága önmagában nem vitatható.

55 Ami végül azt az alperesek által hivatkozott körülményt illeti, hogy más közösségi jogi aktusok, mint például a 259/93 és a 338/97 rendelet jogalapja, illetve a 2455/92 rendelet jogalapja – a megtámadott rendelet ez utóbbi rendelet helyébe lépett – a környezetvédelmi politikával kapcsolatos, ez jelen ügyben semmilyen relevanciával nem bír. Az állandó ítélkezési gyakorlat szerint ugyanis egy jogi aktus jogalapját nem az adott esetben hasonló jellemzőkkel rendelkező egyéb közösségi jogi aktusok

jogalapjára, hanem az adott jogi aktus saját céljára és tartalmára tekintettel kell meghatározni (lásd különösen a C-187/93. sz., Parlament kontra Tanács ügyben 1994. június 28-án hozott ítélet [EBHT 1994., I-2857. o.] 28. pontját, amely konkrétan a 259/93 rendelet jogalapjának megválasztásával volt kapcsolatos).

- 56 Afenti megfontolások összességére tekintettel meg kell állapítani, hogy a megtámadott rendelet mind a jogalkotó által elérni kívánt céljait, mind tartalmát tekintve két, egymástól elválaszthatatlan összetevőt foglal magában – a közös kereskedelempolitikát, valamint az emberi egészség és a környezet védelmét –, és egymáshoz képest egyik sem másodlagos vagy közvetett. A jelen ítélet 43. pontjában idézett ítélkezési gyakorlat alkalmazásával tehát a rendeletet a két vonatkozó jogalapra kell alapítani, vagyis jelen esetben az EK 133. cikke és az EK 175. cikk (1) bekezdésére.
- 57 Mint azt a Bíróság a „Titán-dioxid”-ügyben hozott ítéletének 17–21. pontjában lényegében kimondta: két jogalap alkalmazása kizárt, amennyiben az azokra külön-külön előírt eljárások egymással összeegyeztethetetlenek, és/vagy a jogalapok halmozódása sérthetné a Parlament jogait (ebben az értelemben lásd még a C-164/97. és C-165/97. sz., Parlament kontra Tanács ügyben 1999. február 25-én hozott ítélet [EBHT 1999., I-1139. o.] 14. pontját és a Bizottság kontra Tanács ügyben 2004. április 29-én hozott, fent hivatkozott ítélet 57. pontját). Jelen esetben azonban az EK 133. cikk és az EK 175. cikk (1) bekezdésének együttes alkalmazása nem vezet a fenti következményekhez.
- 58 Egyrészt ugyanis az EK 133. cikk kiegészítő alkalmazása a jelen esetben semmilyen formában nem hathat ki a Tanács szavazással kapcsolatos szabályaira, mivel – az EK 175. cikk (1) bekezdésével megegyezően – az EK 133. cikk (4) bekezdése úgy rendelkezik, hogy az e cikkben ráruházott hatáskörök gyakorlása során a Tanács minősített többséggel jár el.

- 59 Másrészt az EK 133. cikk és az EK 175. cikk (1) bekezdésének együttes alkalmazása nem sérti a Parlament jogait, mivel bár e két cikk közül az első a jelen ügyben szereplőhöz hasonló aktus elfogadásában nem írja elő ezen intézmény részvételét, a második kifejezetten utal az EK 251. cikkben megállapított eljárásra. A fent hivatkozott „Titán-dioxid”-ügy alapjául szolgáló helyzettel ellentétben a jogalapok halmozódása tehát a jelen esetben egyáltalán nem sérti a Parlament jogait, mivel az EK 175. cikk (1) bekezdésének alkalmazása lehetővé teszi ezen intézmény számára, hogy az aktust együttdöntési eljárás szerint fogadja el.
- 60 A fentiek összességére tekintettel a megtámadott rendeletet meg kell semmisíteni, amennyiben egyedül az EK 175. cikk (1) bekezdésén alapul.

A megsemmisítés joghatásainak korlátozásáról

- 61 Kérelmeiben a Bizottság azt kérte, hogy ha a Bíróság helyt ad a keresetnek, a megtámadott rendelet joghatásait tartsa fenn egy új rendelet elfogadásáig.
- 62 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy az EK 231. cikk második bekezdése szerint a Bíróság – ha szükségesnek ítéli – megjelöli a semmisnek nyilvánított rendelet azon joghatásait, amelyek továbbra is fennmaradnak.

- 63 A jelen ügyben meg kell állapítani, hogy a megtámadott rendelet, a 26. cikkének megfelelően, az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* 2003. március 6-án történt kihirdetését követő napon lépett hatályba.
- 64 2003. március 7-e óta tehát a veszélyes vegyi anyagok kivételére és behozatalára ez a rendelet az irányadó, és a rendeletet alkalmazva a Bizottság egyes vegyi anyagok és termékek vonatkozásában több közösségi behozatali határozatot hozott.
- 65 Ezekre a tényezőkre tekintettel, valamint annak érdekében, hogy a megtámadott rendelet megsemmisítését követően elkerüljék az e termékek kereskedelmére irányadó szabályozással kapcsolatos jogi bizonytalanságot, e rendelet joghatásait a megfelelő jogalapokra alapított új rendelet ésszerű határidőn belül való elfogadásáig fenn kell tartani.

A költségekről

- 66 Az eljárási szabályzat 69. cikkének 2. §-a alapján a Bíróság a pervesztes felet kötelezi a költségek viselésére, ha a pernyertes fél ezt kérte. Ugyanezen szabályzat 69. cikke 3. §-ának első bekezdése alapján részleges pernyertesség esetén, illetve kivételes okból a Bíróság elrendelheti a költségeknek a felek közötti megosztását, vagy határozhat úgy, hogy mindegyik fél maga viselje saját költségeit. Mivel jelen esetben mind a Bizottság, mind a Tanács, mind a Parlament részlegesen pervesztes lett, úgy kell határozni, hogy maguk viselik saját költségeiket. Az eljárási szabályzat 69. cikkének 4. §-a alapján a jogvitába beavatkozó tagállamok és intézmények maguk viselik saját költségeiket.

A fenti indokok alapján a Bíróság (második tanács) a következőképpen határozott:

- 1) **A veszélyes vegyi anyagok kivételéről és behozataláról szóló, 2003. január 28-i 304/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletet megsemmisíti.**
- 2) **E rendelet joghatásai a megfelelő jogalapokra alapított új rendelet ésszerű határidőn belül való elfogadásáig fennmaradnak.**
- 3) **Az Európai Közösségek Bizottsága, az Európai Parlament és az Európai Unió Tanácsa maguk viselik saját költségeiket.**
- 4) **A Francia Köztársaság, a Finn Köztársaság, valamint Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királysága maguk viselik saját költségeiket.**

Aláírások